

“Dövlət qeydiyyatına alınmışdır”
Azərbaycan Respublikasının
Ədliyyə Nazirliyində

Qeydiyyat № 44

“ 14 ” 01 2016-c il

Qeydiyyat və notariat baş idarəsinin
rəisi
İlqar Məmmədov M. Məmmədov

“Təsdiq edilmişdir”
Azərbaycan Respublikasının
təhsil naziri

M.Ç.Cabbarov

12 2015-ci il

BAKİ DÖVLƏT UNİVERSİTETİNİN NİZAMNAMƏSİ

Bakı Dövlət Universiteti
Elmi Şurasının 24 oktyabr 2013-cü il
tarixli iclasında (protokol №07) qəbul olunmuşdur.

Elmi Şuranın sədri,
rektor

akad. A. M. MƏHƏRRƏMOV

MÜNDƏRİCAT

1. Ümumi müddəalar	3
2. BDU-ya tələbə qəbulu.....	16
3. BDU-nun tədris fəaliyyəti	17
4. BDU-da elmi fəaliyyət	23
5. BDU-nun idarə olunması.....	24
6. Təhsilalanların, təhsilverənlərin və digər işçilərin hüquq və vəzifələri.....	40
7. BDU-nun maliyyə-təsərrüfat fəaliyyəti	44
8. Təhsil sahəsində beynəlxalq əlaqələr	49
9. BDU-nun Elmi Kitabxanası, Nəşriyyatı və «Gənc istedadlar» Liseyi	51
10. Yekun müddəalar	53

1. ÜMUMİ MÜDDƏALAR

- 1.1. Bakı Dövlət Universitetinin (bundan sonra BDU) Nizamnaməsi Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2011-ci il 21 yanvar tarixli 9 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş «Ali təhsil müəssisəsinin Nümunəvi Nizamnaməsi»nə (bundan sonra «Nümunəvi Nizamnamə») uyğun olaraq hazırlanmışdır və BDU-nun fəaliyyətini tənzimləyir.
- 1.2. BDU öz fəaliyyətində Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasını, «Təhsil haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununu, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərman və sərəncamlarını, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərar və sərəncamlarını, Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin əmrlərini, kollegiyasının qərarlarını, «Nümunəvi Nizamnamə»ni və bu Nizamnaməni rəhbər tutur.
- 1.3. BDU bu Nizamnamə ilə müəyyən edilən müvafiq səviyyələr üzrə ali təhsil proqramlarını həyata keçirən, hüquqi şəxs statusuna malik dövlət ali təhsil müəssisəsidir. BDU-nun təsisçisi Azərbaycan dövlətidir. Müəssisənin tam adı – Bakı Dövlət Universiteti, qısaldılmış halda – BDU-dur. BDU ali təhsilin bütün səviyyələri üzrə geniş spektrli mütəxəssislər hazırlığını, əlavə təhsil proqramlarını həyata keçirən, fundamental və tətbiqi elmi tədqiqatlar aparən çoxprofilli aparıcı ali təhsil müəssisəsidir.
- 1.4. BDU 1919-cu il sentyabr ayının 1-də Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti tərəfindən təsis edilmişdir. Onun adının dəyişdirilməsi «Dövlət büdcəsindən maliyyələşən təlim-tərbiyə və təhsil müəssisələrinin yaradılması, genişləndirilməsi, yenidən təşkili və ləğv edilməsi Qaydaları»nın təsdiq edilməsi haqqında» Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2003-cü il 14 may tarixli 67 nömrəli qərarına uyğun olaraq, Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyinin vəsatəti əsasında Azərbaycan Respublikası-

- tron mübadilə sistemlərindən (internet və s.) istifadə və fondun həmin sistemlərdə əks olunması üçün müasir səviyyədə fəaliyyət göstərir;
- «Kitabxana işi haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununa müvafiq olaraq respublikanın bütün nəşriyyatlarından məcburi nüsxələr alır;
 - Xarici ölkələrin elmi müəssisələri və kitabxanaları ilə kitab-informasiya mübadiləsi təşkil edir.
- 9.4.** Elmi Kitabxanada BDU-nun müxtəlif kateqoriyalardan olan kitabxana biblioqrafiya və informasiya mütəxəssisləri (kitabxanaçı, biblioqraf, metodist, redaktor və s.), habelə həmin sahələrdən olan elmi işçilər fəaliyyət göstərir.
- 9.5.** Elmi Kitabxananın fəaliyyətinin ən mühüm məsələlərini universitetin elmi-pedaqoji işçilərindən, o cümlədən kitabxana əməkdaşlarından təşkil olunmuş Kitabxana Şurası həll edir. Kitabxana Şurasının tərkibi rektor tərəfindən təsdiq edilir.
- 9.6.** Elmi Kitabxananın direktoru rektor tərəfindən təyin olunur.
- 9.7.** Bakı Universiteti Nəşriyyatı və onun mətbəəsi BDU-nun struktur bölməsidir. Onun əsas fəaliyyəti ilk növbədə dərslük, dərslər vəsaitləri, proqramlar, metodik göstərişlər, informasiya və elmi işlər məcmuələrinin, Bakı Universiteti Xəbərləri jurnallarının, Bakı Universiteti qəzetinin, habelə müxtəlif xarakterli elmi-tədqiqat işlərinin, mədəniyyətə və təhsilə dair ədəbiyyatların nəşrinə və təbliğinə yönəldilir.
- 9.8.** Bakı Universiteti Nəşriyyatı rektor tərəfindən təsdiq edilmiş Əsasnaməyə uyğun olaraq fəaliyyət göstərir.
- 9.9.** Bakı Universiteti Nəşriyyatı dövlət büdcəsi hesabına maliyyələşdirilir və habelə təsərrüfat hesablı işləri yerinə yetirir.
- 9.10.** Gənc İstedadlar Liseyi BDU-nun ümumi orta və tam orta

- 1.13.** BDU-nun fəaliyyətinə xüsusi razılığın (lisenziyanın) verilməsi və akkreditasiyası qanunvericiliyə uyğun olaraq həyata keçirilir.
- 1.14.** BDU təhsil fəaliyyəti göstərmək üçün qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyindən müddətsiz xüsusi razılıq (lisenziya) alır.
- 1.15.** BDU-nun akkreditasiyası təhsil prosesinin təşkilinin, maddi-texniki bazasının, təhsil proqramlarının, elmi fəaliyyətinin, kadr potensialının, maliyyə resurslarının və təhsil infrastrukturunun qəbul olunmuş dövlət standartlarına və digər normativ hüquqi aktların tələblərinə uyğunluğunun müəyyən edilməsi məqsədi ilə aparılır və BDU-nun statusunun müəyyən edilməsi, onun fəaliyyətinin növbəti müddətə («Təhsil haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununda nəzərdə tutulmuş müddətlərdən az olmamaq şərti ilə) uzadılması üçün hüquqi təminat yaradır.
- BDU-nun akkreditasiyası «Təhsil müəssisələrinin akkreditasiyası Qaydaları»nın təsdiq edilməsi haqqında» Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2010-cu il 28 sentyabr tarixli 167 nömrəli qərarına əsasən Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi tərəfindən həyata keçirilir. Həmin prosedurdan keçdikdən sonra BDU akkreditasiya haqqında sertifikat alır və onun fəaliyyətinə hüquqi təminat verilir.
- 1.16.** BDU-nun hüquqları:
BDU qanunvericiliklə müəyyən edilmiş səlahiyyətlər çərçivəsində muxtariyyət hüququna (statusuna) malikdir. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2000-ci il 13 iyun tarixli 349 nömrəli fərmanı ilə BDU özünüidarəetmə (muxtariyyət) prinsipi əsasında Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin 2001-ci il 4 dekabr tarixli 191 nömrəli «Özünüidarəetmə prinsipi əsasında fəaliyyət göstərən dövlət ali təhsil müəssisələri haqqında Əsasna-

sənədi, patent və ya onlarla bağlı hüquqların özgəninkiləşdirilməsi və bu qəbildən olan digər fəaliyyətlə müvafiq normativ hüquqi aktlarla müəyyən edilmiş qaydada müstəqil məşğul olmaq hüququna malikdir.

- 8.4.** BDU-nun fəaliyyətinin keyfiyyətini yüksəltmək və beynəlxalq əlaqələrini genişləndirmək məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının mövcud normativ hüquqi aktlarının tələblərinə riayət etməklə, müstəqil olaraq xarici tərəfdaşlarla birlikdə ölkə daxilində və xarici dövlətlərdə müştərək struktur bölmələri (mərkəzlər, filiallar, laboratoriyalar, texnoparklar və s.) yaratmaq hüququ vardır.
- 8.5.** BDU mövcud qanunvericiliyə uyğun Azərbaycan Respublikası ilə xarici ölkələr arasında təhsil, elm, mədəni əməkdaşlıq haqqında dövlətlərarası razılaşmalar çərçivəsində sahələrarası razılaşmalar, təhsil müəssisələri ilə bağlanmış birbaşa müqavilələr, ictimai və xeyriyyə cəmiyyətlərinin təsis etdiyi təqaüdlər, universitetin xarici ölkələrin təşkilatları, şirkətləri, assosiasiyaları, kiçik müəssisələri, vətəndaşları, Azərbaycan diasporunun nümayəndələri ilə bağladığı müqavilələr əsasında xarici vətəndaşları təhsil almaq üçün qəbul etmək, digər ali məktəblərdən təhsillərini davam etdirmək üçün müvafiq ixtisas və kurslara xarici vətəndaşları köçürmək hüququna malikdir.
- 8.6.** BDU xarici vətəndaşları bakalavriat, magistratura, doktorantura (dissertantura), bütün ixtisaslar üzrə hazırlıq, dil kursları, əlavə təhsil proqramları üzrə təhsil almaq üçün qəbul edə bilər.
- 8.7.** BDU xarici ölkələrin universitetləri, elm, təhsil mərkəzləri ilə BDU-nun mənafeyinə xidmət edən iqtisadi əlaqələr qura bilər.
- 8.8.** BDU beynəlxalq əlaqələrinin inkişafını təmin etmək üçün zəruri hallarda bu istiqamətdə fəaliyyət göstərən yeni in-

- BDU özünün struktur bölmələrinin fəaliyyətini tənzimləyən Əsasnamələri (Nizamnamələri), eləcə də digər hüquqi aktları təsdiq edir;
- BDU ona təhkim olunmuş dövlət əmlakından qanunvericiliklə müəyyən edilmiş səlahiyyətlər daxilində sərbəst istifadə edir;
- BDU öz fəaliyyəti, o cümlədən ödənişli təhsil nəticəsində əldə etdiyi gəlir və onların hesabına alınan əmlakdan qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada istifadə edir;
- BDU elmi-tədqiqat və tədris fəaliyyətinə görə fərqlənən əməkdaşlarına mükafatlar və universitetin fəxri adlarını verir;
- BDU hüquqi şəxs olmaqla məhkəmədə iddiaçı və ya cavabdeh kimi çıxış etmək hüququna malikdir.
- BDU ali təhsilin inkişafı və təkmilləşdirilməsi məqsədi ilə digər təhsil müəssisələri ilə müqavilə (sazişlər) bağlamaq, elm, istehsal və digər müəssisə, təşkilat və idarələrin iştirak etdiyi tədris-tərbiyə komplekslərində birləşmək, tədris elmi-istehsal birlikləri (assosiasiyaları) yaratmaq, ərazi tədris istehsal birlikləri və assosiasiyalarına daxil olmaq hüququna malikdir;
- BDU Təhsil Nazirliyi ilə razılaşdırılmaqla BDU Elmi Şurasının qərarı əsasında öz Nizamnaməsinə dəyişikliklər və əlavələr edə bilər.

1.17. BDU təhsil, tərbiyə və elm mərkəzi kimi aşağıdakı vəzifələri yerinə yetirir:

- hər bir şəxsin intellektual, mədəni və mənəvi inkişafı, ali təhsil alma tələblərinin ödənilməsi;
- təlim-tərbiyə prosesinin yüksək səviyyədə təşkil edilməsi;
- elmi araşdırmaların aparılması;
- yüksək ixtisaslı elmi-pedaqoji, elmi kadrların hazırlanması;
- kadrların əlavə təhsilinin təmin edilməsi;
- qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada təhsil, mə-

ola bilər.

BDU sahibkarlıq fəaliyyətindən əldə etdiyi gəlirlərdən sərbəst istifadə etmək hüququna malikdir. BDU-nun sahibkarlıq fəaliyyətindən əldə etdiyi gəlirlər bilavasitə təhsilin inkişafına və işçilərin sosial müdafiəsinə yönəldilir. BDU sahibkarlıq fəaliyyətini həyata keçirmək məqsədi ilə qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada hüquqi şəxslər yarada bilər və ya başqa hüquqi şəxslərin fəaliyyətində iştirak edə bilər.

- 7.5.** BDU bilavasitə mənfəət əldə etmək məqsədi güdmür.
- 7.6.** BDU-da təhsilin dövlət təhsil standartına uyğun təşkil olunmaması nəticəsində təhsilənlərin keyfiyyətsiz hazırlığı müəyyən edildiyi halda vurulmuş zərərin, o cümlədən təhsilənlərin başqa təhsil müəssisələrində yenidən hazırlanması üçün zəruri olan xərclərin həmin təhsil müəssisəsi tərəfindən ödənilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi tərəfindən məhkəmədə iddia qaldırıla bilər.
- Bu bəndin birinci abzasına uyğun olaraq, iddia yalnız akkreditasiya olunmuş təhsil müəssisəsi barədə akkreditasiya xidməti tərəfindən verilən mənfəət rəyə əsasən qaldırıla bilər.
- 7.7.** BDU Təhsil Nazirliyinin razılığı ilə onun mülkiyyətinə verilmiş əmlakdan gəlir gətirən təsərrüfat və digər fəaliyyət üçün istifadə edə bilər. Bu fəaliyyət nəticəsində əldə olunan gəlir dövlət büdcəsindən ayrılan vəsaitin miqdarına təsir göstərməməlidir.
- 7.8.** BDU-nun büdcəsinə respublika və xarici ölkələrin müxtəlif müəssisələri, təşkilatları, hüquqi və fiziki şəxslər tərəfindən vəsait köçürülə bilər. Bu fəaliyyətlər nəticəsində əldə olunan vəsait və əmlak BDU-nun balansına daxil edilir.
- 7.9.** BDU qanunvericilik daxilində dövlət büdcəsindən ayrılmış vəsait əsasında universitetin ştat cədvəlini müəyyən-

- elmi və ixtisaslaşdırılmış şuralar yaradır, onların işini təşkil edir və fəaliyyətini tənzimləyir;
- dissertasiya şuralarının işini təşkil edir və həyata keçirir;
- profilinə uyğun elmi tədqiqat işlərini həyata keçirir və elmi-metodik sənədlər hazırlayır;
- beynəlxalq və respublika əhəmiyyətli elmi-praktik konfranslar, seminarlar, simpoziumlar, olimpiadalar, müsabiqələr, sərgilər və s. təşkil edir və həyata keçirir;
- elmi əlaqələr yaradır, təhsil və elmi-texniki əməkdaşlıq haqqında saziş və müqavilələr bağlayır, elm və təhsillə bağlı layihələrdə, o cümlədən beynəlxalq layihələrdə iştirak edir;
- təhsilin keyfiyyət səviyyəsi ölkədə qəbul olunan dövlət təhsil standartları əsasında beynəlxalq və ümumavropa təhsil sisteminin prinsiplərinin tətbiqi ilə bağlı müasir informasiya və elmi-metodik təminatını, BDU-nun xüsusi veb-portalı, qlobal kompüter şəbəkəsi (internet) üçün informasiya resurslarını yaradır;
- elmi əsərləri, dərslik, dərs vəsaiti, tədris və tədris-metodik ədəbiyyatları hazırlayır və nəşr edir;
- tələbələrə və professor-müəllim heyətinə idman, sağlamlıq, iaşə və məişət xidmətləri təşkil edir və göstərir;
- təsərrüfat və maliyyə fəaliyyətini həyata keçirir;
- maddi-texniki və tədris bazasının möhkəmləndirilməsi və genişləndirilməsi istiqamətində işlər görür;
- müəllim-tələbə mübadiləsini və onların xaricdə təcrübə keçmələri üçün beynəlxalq əlaqələr yaradır.

- 1.18.** BDU-nun bazasında özündə müxtəlif tipli təhsil müəssisələrini birləşdirən komplekslər (kampuslar) yaradıla bilər. Onların yaradılması, yenidən təşkili və ləğvi BDU-nun vəsatəti əsasında «Dövlət büdcəsindən maliyyələşən təlim-tərbiyə və təhsil müəssisələrinin yaradılması, genişləndirilməsi, yenidən təşkili və ləğv edilməsi Qaydaları»nın təsdiq edilməsi haqqında» Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2003-cü il 14 may tarixli 67 nömrəli qə-

nələr və könüllü yardımlar almaq hüququna malikdir. Bu mənbələrdən əldə olunan vəsait və digər əmlak BDU-ya büdcədən ayrılan vəsaitlərin miqdarına təsir göstərmir və Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi ilə razılaşdırılmaqla istifadə edilir.

BDU-nun əldə etdiyi mənfəət yalnız təhsilin inkişafına, təhsilənlərin və təhsilçilərin sosial müdafiəsinə yönəldilə bilər.

BDU-nun maliyyələşdirilməsi təhsilin hər səviyyəsi üzrə müəyyən edilmiş maliyyə normativlərinə əsasən həyata keçirilir. Bu normativlər «Ali təhsil müəssisələrində yeni maliyyələşmə mexanizminin tətbiq edilməsi haqqında» Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2010-cu il 25 iyun tarixli 120 nömrəli qərarına əsasən hər bir təhsilənlə düşən məsrəf məbləği nəzərə alınmaqla müəyyən edilir.

BDU ödənişli təhsildən əldə olunan və digər büdcədən kənar vəsaitlərin xərclənməsi istiqamətlərini və işçilərin maddi həvəsləndirilməsinə ayırmaların xüsusi çəkisini sərbəst müəyyən edir, təhsilçilərə və təhsilənlərə maddi yardımlar göstərir.

Dövlət BDU-nun inkişafına, təhsilənlərin təhsil haqqının və təhsillə bağlı xərclərinin ödənilməsinə uzunmüddətli və fərdi kreditlər verilməsini, elmi tədqiqat işlərinin aparılması, doktorantura proqramlarının maliyyələşdirilməsi, beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi və digər məqsədlər üçün müvafiq qaydada qrantlar ayrılmasını təmin edir. Kreditlərin və qrantların verilməsi qaydaları və şərtləri müvafiq qanunvericilik aktları ilə müəyyən edilir. Təhsil və elmi tədqiqat üzrə dövlət qrantları BDU-nun digər fəaliyyət sahələrinin maliyyələşdirilməsinə yönəldilə bilməz.

Dövlət təhsil sahəsinə investisiyaların, o cümlədən xarici investisiyaların cəlb edilməsi məqsədi ilə əlverişli investisiya mühitinin yaradılmasını təmin edir və bu məqsədlə sərmayəçilərə qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada

salat prosesinin təşkilində məcburi iştirakını, bütün struktur bölmələri tərəfindən müvafiq normativ sənədlərin, BDU Elmi Şurasının qərarlarının, rektorun əmr və sərəncamlarının icrasını, struktur bölmələr tərəfindən əldə olunan gəlirin müəyyən edilmiş faizinin mərkəzləşdirilmiş istifadə üçün mövcud qaydada ayrılmasını təmin edir. Həmin vəsaitlərin ayrılma və istifadə olunma qaydaları BDU Elmi Şurası tərəfindən müəyyən edilir.

1.22. BDU-nun tərkibinə fakültələr, elmi-tədqiqat institutları, mərkəzləri və laboratoriyaları, departamentlər, tədris, elmi və elmi-texniki mərkəzlər, kafedralar, şöbələr, laboratoriyalar, muzeylər, lisey, elmi kitabxana, nəşriyyat, mətbəə, informasiya texnologiyaları mərkəzi, elektron tədris mərkəzi, əlavə təhsil mərkəzi, təmir-tikinti, istehsalat-təsərrüfat hissələri, həmçinin digər elmi və köməkçi struktur bölmələr, qurumlar daxildir.

BDU-nun struktur bölmələrinin (mövcud hüquqi şəxs statuslu qurumlar da daxil olmaqla) siyahısı BDU Elmi Şurasının qərarı ilə müəyyənləşdirilir və rektorun əmri ilə təsdiq edilir.

BDU Elmi Şurasının razılığı olmadan Universitetin struktur bölmələri başqa hüquqi şəxslər yarada və ya öz əmlakları ilə digər hüquqi şəxslərin nizamnamə kapitallarında (pay faizlərində) iştirak edə bilməzlər.

BDU-da Universitet tərəfindən təsis olunmuş hüquqi şəxslərin, Universitetin tabeliyində olan müəssisələrin, təşkilatların və digər qurumların, həmçinin birgə fəaliyyət haqqında müqavilələrin vahid reyestri aparılır.

1.23. BDU qanunvericiliyə və bu Nizamnaməyə uyğun olaraq, ölkənin və xarici dövlətlərin ərazisində (Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin razılığı əsasında) filiallar və nümayəndəliklər açmaq hüququna malikdir.

BDU-nun filialları və nümayəndəlikləri öz funksiyalarını müstəqil olaraq həyata keçirirlər. Filialın (nümayəndəliyin) fəaliyyətinin idarə edilməsi bu Nizamnamə və filialın

yaş həddi Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti tərəfindən müəyyən edilir. Həmin yaş həddinə çatan pedaqoji işçilər akademik və inzibati vəzifə tutmamaq şərti ilə, BDU Elmi Şurası tərəfindən müəyyən edilmiş qaydalar əsasında BDU-nun tədris və elmi fəaliyyətində iştirak edə bilirlər.

- 6.7. BDU-nun inzibati, inzibati-idarəetmə, inzibati-təsərrüfat, mühəndis-texniki, istehsal, tədris-köməkçi və digər heyətinin hüquq və vəzifələri müvafiq qanunvericiliklə, «Ali təhsil müəssisəsinin Nümunəvi Nizamnaməsi», bu Nizamnamə, universitetdaxili intizam qaydaları, eləcə də rektorla təhsilverənlər arasında bağlanılan əmək müqavilələri ilə tənzimlənir.

7. BDU-nun MALİYYƏ-TƏSƏRRÜFAT FƏALİYYƏTİ

- 7.1. BDU-nun əmlakı dövlət, bələdiyyə, hüquqi və fiziki şəxslər tərəfindən onun mülkiyyətinə və ya istifadəsinə verilən, eləcə də qanunvericiliklə qadağan olunmayan və bu Nizamnamədə öz əksini tapan fəaliyyəti nəticəsində əldə etdiyi əmlakdan, o cümlədən ona məxsus əqli mülkiyyət məhsullarından ibarətdir.

BDU-nun təhsil, elmi və digər fəaliyyətlərini təmin etmək məqsədi ilə ona qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada təhkim olunan əmlak dövlət mülkiyyətidir.

BDU-nun əmlakı aşağıdakılardan ibarətdir:

- BDU-ya müddətsiz və əvəzsiz istifadə üçün təhkim olunan dövlət əmlakı;
- BDU-nun fəaliyyətini maliyyələşdirmək üçün ayrılmış dövlət büdcə vəsaiti;
- təhsil, elmi, təsərrüfat və digər fəaliyyət nəticəsində əldə olunan gəlirlər;
- vətəndaşların və hüquqi şəxslərin xeyriyyəçilik, sponsor, məqsədli ödəmələri və bəxşisləri;

viyyəsində davam etdirə bilirlər.

Bakalavriat təhsilinin məzmunu və təşkili Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2010-cu il 24 iyun tarixli 117 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş «Bakalavriat təhsilinin məzmunu və təşkili Qaydaları»na uyğun olaraq müəyyən edilir.

- 1.27. Magistratura ali təhsilin ikinci səviyyəsi olmaqla, ixtisaslaşmalar üzrə hər hansı ixtisas sahəsinin elmi tədqiqat və ya peşəkar məqsədlər üçün daha dərinə öyrənilməsinə nəzərdə tutur.

Magistratura səviyyəsində əyani forma üzrə təhsilin normativ müddəti 1,5-2 ildir. Qiyabi forma üzrə təhsil müddəti altı ay artıqdır. Bu müddət ayrı-ayrı ixtisaslaşmaların təhsil proqramları ilə müəyyənəşdirilir.

Magistratura səviyyəsini bitirən şəxslərə «magistr» ali elmi-ixtisas dərəcəsi verilir. Magistraturanı bitirmiş şəxslərə peşəkar fəaliyyətlə, elmi tədqiqat və elmi-pedaqoji işlərlə məşğul olmaq hüququ verilir. Bu təhsil səviyyəsini bitirən şəxslər təhsillərini doktoranturada davam etdirə bilirlər.

Magistratura təhsilinin məzmunu, təşkili və «magistr» elmi-ixtisas dərəcəsinin verilməsi Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2010-cu il 12 may tarixli 88 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş «Magistratura təhsilinin məzmunu, təşkili və «magistr» dərəcələrinin verilməsi Qaydaları»na əsasən müəyyən edilir.

Xüsusi qabiliyyət tələb edən və öz xüsusiyyətləri ilə fərqlənən sahələr (ixtisaslaşmalar) üzrə magistr hazırlığı yalnız nəzəri hazırlıq və tədqiqat tələb edən sahələr üzrə həyata keçirilir. Bu ixtisaslaşmaların siyahısı Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti tərəfindən müəyyən edilir.

- 1.28. Ali təhsilin üçüncü səviyyəsi doktoranturadır. Doktorantura ali təhsilin ən yüksək səviyyəsi olmaqla, elmi və elmi-pedaqoji kadrların hazırlanmasını, ixtisas və elmi dərəcələrin yüksəldilməsini təmin edir.

–qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş digər hüquqları həyata keçirmək.

6.3. Təhsilalanların vəzifələri aşağıdakılardır:

- dövlət təhsil standartına uyğun bilik, bacarıq və vərdislərə yiyələnmək;
- pedaqoji işçilərin şərəf və ləyaqətinə hörmətlə yanaşmaq;
- BDU-nun nizamnaməsinin tələblərinə riayət etmək;
- dövlət, cəmiyyət, ailə və özü qarşısında məsuliyyətini dərk etmək;
- təhsil sahəsində qanunvericiliyin tələblərinə, etik norma-lara və təlim-tərbiyə prosesi ilə bağlı qaydalara əməl etmək;
- universitetdaxili intizam qaydalarına əməl etmək;
- qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş digər vəzifələri yerinə yetirmək.

6.4. Təhsilverənlərin hüquqları aşağıdakılardır:

- normal əmək, elmi-pedaqoji iş və təhsil şəraiti, müasir standartlara cavab verən texnologiyalarla təmin olunmaq;
- təhsil prosesinin təşkilində və idarə olunmasında fəal iştirak etmək;
- tədrisin formasını, metodlarını və vasitələrini sərbəst seçmək;
- şərəf və ləyaqətinə hörmətlə yanaşılmasını tələb etmək;
- BDU-da vəzifə tutmaq və müvafiq hallarda seçkili vəzi-fələrə seçmək və seçilmək;
- ixtisasını artırmaq, yeni ixtisas almaq, staj keçmək, ixti-sas və elmi dərəcəsini yüksəltmək;
- müəyyən edilmiş hallarda və qaydada mükafatlandırılmaq və təltif olunmaq;
- BDU-da uzun müddət qüsursuz çalışan və onun elmi-pedaqoji həyatında mühüm xidmətləri olan professorlara aylıq əmək haqqı və əlavələr, digər güzəştlər və imtiy-

olaraq ali təhsilin müvafiq səviyyəsini bitirmək haqqında dövlət sənədi olan vətəndaşların əlavə təhsil almasını təşkil edə bilər. Əlavə təhsil hər bir vətəndaşın fasiləsiz təhsil almaq imkanını təmin edir və insan potensialının inkişafı, kadrların intellektual və peşə hazırlığı səviyyəsinin yüksəldilməsi və təkmilləşdirilməsi, onların daim dəyişən və yeniləşən əmək şəraitinə uyğunlaşdırılması, yaşlı vətəndaşların ölkənin sosial, iqtisadi, siyasi və mədəni həyatında fəal və səmərəli iştirakının təmin edilməsi vəzifələrini daşıyır. BDU-da aşağıdakı istiqamətlər üzrə əlavə təhsil proqramları həyata keçirilə bilər:

- ixtisasartırma;
- kadrların yenidən hazırlanması;
- stajkeçmə və kadrların təkmilləşdirilməsi;
- təkrar ali təhsil;
- dərəcələrin yüksəldilməsi;
- yaşlıların təhsili.

Əlavə təhsilin məzmunu, təşkili və əlavə təhsilin hər hansı istiqaməti üzrə təhsil almış şəxslərə müvafiq sənədin verilməsi «Əlavə təhsilin məzmunu, təşkili və əlavə təhsilin hər hansı istiqaməti üzrə təhsil almış şəxslərə müvafiq sənədin verilməsi Qaydası»nın təsdiq edilməsi haqqında» Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2010-cu il 6 sentyabr tarixli 163 nömrəli qərarına əsasən müəyyən-ləşdirilir və bu təhsil ödənişli əsaslarla həyata keçirilir.

1.31. BDU-da tədris ali təhsilin ayrı-ayrı səviyyələri üzrə təhsilin məzmununu və mənimsəmə qaydalarını müəyyən edən təhsil proqramları (kurikulumları) üzrə həyata keçirilir.

1.32. BDU-da hər il elmi-tədqiqat və tədris fəaliyyətinə görə fərqlənənlərə «İlin alimi», «İlin müəllimi», «İlin dekanı», «İlin kafedra müdiri», «İlin tələbəsi» və s. adlar və «Mükafatlar haqqında Əsasnamə»yə uyğun olaraq müvafiq mükafatlar verilir.

1.33. BDU-da uzun müddət qüsursuz işləməklə, onun elmi-

maqla müvafiq kafedralara, ETİ-lər isə ixtisas uyğunluğu nəzərə alınmaqla müvafiq fakültələrə təhkim oluna bilər.

BDU-nun elmi tədqiqatlar aparan bölmələri istehsalat və elmi-tədqiqat birlikləri, müəssisə və təşkilatlar ilə (sifarişçi təşkilat) təsərrüfat müqavilələri bağlaya bilər. Təsərrüfat hesablı elmi-tədqiqat işləri mövcud qanunvericiliyə və «Təsərrüfat hesablı elmi-tədqiqat işləri haqqında Əsasnamə»yə uyğun olaraq həyata keçirilir.

- 5.9.** BDU-da elmi-pedaqoji (professor-müəllim heyəti, elmi işçilər), mühəndis-texniki, inzibati, inzibati-təsərrüfat, tədris-köməkçi və digər heyətlər üzrə vəzifələr nəzərdə tutulur. Bu vəzifələrə təyin olunma qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada rektor tərəfindən həyata keçirilir.

6. TƏHSİLƏLƏNLƏRİN, TƏHSİLVERƏNLƏRİN VƏ DİGƏR İŞÇİLƏRİN HÜQUQ VƏ VƏZİFƏLƏRİ

- 6.1.** Təhsilələnələrin və təhsilverənlələrin hüquq və vəzifələri müvafiq olaraq Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası, «Təhsil haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanunu və digər normativ hüquqi aktlar və Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı və ya bağladığı beynəlxalq müqavilələr, bu Nizamnamə və universitetdaxili intizam qaydaları, eləcə də rektorla təhsilverənlər arasında bağlanılan əmək müqavilələri ilə tənzimlənilir.
- 6.2.** Təhsilələnələrin hüquqları aşağıdakılardır:
- qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada ali təhsil müəssisəsinə qəbul olunmaq;
 - təhsil müəssisəsinə, təhsilin istiqamətini, ixtisası, təhsil alma formasını və təhsil dilini sərbəst seçmək;
 - dövlət təhsil standartına uyğun keyfiyyətli təhsil almaq;
 - ali təhsil müəssisəsinin tədris planlarına uyğun olaraq tədris fənlərini, semestrlər üzrə kreditlərin miqdarını, təhsilverənləri və tyutorları sərbəst seçmək;

bə qəbulu planı müvafiq dövlət, həmçinin ayrı-ayrı müəssisə və təşkilatların sifarişi əsasında, BDU-nun imkanları nəzərə alınmaqla, Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyinin təklifi əsasında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Təhsil üzrə Komissiya tərəfindən müəyyənəşdirilir.

- 2.4.** Hər bir təhsiləlan, valideyn və ya digər qanuni nümayəndə BDU-da tədris prosesini tənzimləyən aşağıdakı hüquqi sənədlərlə tanış ola bilər:
- BDU-nun Nizamnaməsi;
 - təhsil sahəsində fəaliyyət üçün xüsusi razılıq (lisenziya);
 - BDU-nun dövlət akkreditasiyası haqqında sənəd.
- 2.5.** Təkrar ali təhsil, ixtisasartırma, yenidənəazırlanma, staj keçmə, dərəcələrin yüksəldilməsi və yaşlıların təhsili kurslarına qəbul Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi və BDU Elmi Şurası tərəfindən müəyyən edilmiş qaydada həyata keçirilir.

3. BDU-NUN TƏDRİS FƏALİYYƏTİ

- 3.1.** BDU-da tədris dili dövlət dili – Azərbaycan dilidir. BDU-nun imkanları nəzərə alınmaqla, təlim xarici dillərdə də aparıla bilər.
- 3.2.** BDU ali təhsilin səviyyələri üzrə aşağıdakı təhsil proqramlarını (kurikulumları) həyata keçirir:
- bakalavriat;
 - magistratura;
 - doktorantura;
 - əlavə təhsil.
- Azərbaycan Respublikasında beynəlxalq təhsil proqramları da həyata keçirilir. BDU-da beynəlxalq təhsil proqramları üzrə mütəxəssis hazırlığı dövlətlərarası və ikitərəfli müqavilələrlə, müvafiq qanunvericiliklə və bu Nizamnamə ilə tənzimlənilir.

- müxtəlif sahələrdə çalışan mütəxəssislərin ixtisaslarının artırılmasına köməklik göstərilməsi;
- BDU-nun məzunları ilə daim əlaqənin təşkil edilməsi;
- elmi biliklərin təbliğ edilməsi.

5.7. Kafedraya rəhbərliyi qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada təyin olunan kafedra müdiri həyata keçirir.

Kafedra müdiri:

- kafedra iclaslarını çağırır, onlara sədrlik edir, onların qərarlarını təsdiq edir;
- kafedranın işini planlaşdırır və təşkil edir, onun fəaliyyətinə rəhbərlik edir;
- hər il kafedranın fəaliyyəti barədə hesabat təqdim edir;
- ayrılmış əmək haqqı fondu daxilində və kafedranın büdcədənkənar vəsaiti hesabına onun ştat tərkibinə dair təklif verir;
- fakültədə, universitetdə və kənar təşkilatlarda kafedranı təmsil edir;
- kafedra müdirinin müavinləri vəzifələrinə namizədləri təqdim edir;
- kafedranın fəaliyyətinə görə kafedranın kollektivi, fakültə, BDU Elmi Şurası və rektorluq qarşısında bilavasitə məsuliyyət daşıyır.

5.8. Elmi Tədqiqat İnstitutları (ETİ) və Elmi Tədqiqat Mərkəzləri (ETM) BDU-nun tədris, elm və inzibati bölməsi olub, eyni sahə və istiqamət daxilindəki ixtisaslar üzrə tələbə və doktorant hazırlanmasını, müvafiq sahə üzrə mütəxəssislərin (kadrların) əlavə təhsilini və elmi tədqiqat işlərini həyata keçirir.

ETİ və ETM respublikada sənayenin, iqtisadiyyatın və digər təsərrüfat sahələrinin mühüm elmi-texniki problemlərinin həlli məqsədilə yaradılır.

ETİ və ETM bu Nizamnaməyə, ETİ və ETM-lər haqqında Əsasnaməyə uyğun tərtib edilmiş və rektor tərəfindən təsdiq olunmuş Nizamnamə (Əsasnamə) əsasında fə-

- ixtisaslaşma fənləri.

Bu bölmələrə daxil olan fənlərin tədrisi zamanı magistrantlara müvafiq elm sahəsində elmi tədqiqat işlərini aparmaq və təşkil etmək, müasir informasiya texnologiyalarından istifadə etmək, ali təhsil müəssisələrində pedaqoji fəaliyyətlə məşğul olmaq, idarəetmə sahəsində fəaliyyət göstərmək vərdisləri aşılır.

Bu təhsil proqramları üzrə humanitar fənlər bölməsinə ümumi auditoriya saatlarının 25-30 faizi, ixtisaslaşma fənlərinə 70-75 faizi ayrılır.

Humanitar fənn bölməsinə məcburi fənlər kimi «Xarici dil», «Ali məktəb pedaqogikası» və «Psixologiya» fənləri daxildir.

İxtisaslar üzrə bakalavr və magistr təhsil proqramlarının bütün fənn bölmələrinə seçmə fənlər daxildir. Hər iki proqramda seçmə fənlərə ayrılan saatların həcmi ümumi saat həcmnin 25-30 faizini təşkil edir. Həmin fənlər BDU tərəfindən müəyyənləşdirilir;

doktorantura səviyyəsində:

ixtisaslar üzrə təhsil proqramları təhsil və elmi tədqiqat hissələrindən ibarətdir. Fəlsəfə doktoru hazırlığı proqramlarının təhsil hissəsində aşağıdakı fənn bölümləri nəzərdə tutulur:

- humanitar fənlər;
- ixtisas fənləri.

Bu bölümlərə daxil olan fənlərin tədrisi zamanı doktorantlara müvafiq elm sahəsində elmi tədqiqat işlərini aparmaq və təşkil etmək, müasir informasiya texnologiyalarından istifadə etmək, ali təhsil müəssisələrində və elmi təşkilatlarda pedaqoji və elmi fəaliyyətlə məşğul olmaq, idarəetmə sahəsində fəaliyyət göstərmək vərdisləri aşılır.

Humanitar fənlər bölümü sosial fəaliyyətin müxtəlif sahələrində mövcud problemlər və proseslərin araşdırılmasını təmin etməlidir.

İxtisas fənləri ixtisasa dair standart və qeyri-standard mə-

- kafedralarası müşavirələrin, elmi-metodiki müzakirələrin və konfransların keçirilməsini təşkil edir və onlara rəhbərlik edir;
- ümumfakültə elmi-metodiki və elmi seminarlarının təşkilini təmin edir;
- fakültədə hazırlanan ixtisaslar üzrə peşəyönümü işinin aparılmasını təşkil edir və onun lazımi səviyyədə aparılmasına məsuliyyət daşıyır;
- ali təhsilin hər üç səviyyəsi üzrə fakültədə hazırlanması mümkün və zəruri olan ixtisasları (ixtisaslaşmaları) müəyyənləşdirir, illik və perspektiv qəbul planları üzrə rektora müvafiq təkliflər təqdim edir;
- fakültə elmi şurasına rəhbərlik edir;
- fakültə ilə bağlı olan bütün tədbirlərdə, komissiyalarda, yığıncaq və şuralarda fakültəni təmsil edir;
- müavinlərinin təyin edilməsi üçün təqdimat verir;
- fakültənin bütün tədris-köməkçi heyətinin işinə nəzarət edir, onların işə qəbulu və işdən azad olunması, eləcə də həvəsləndirilməsi və tənbeh tədbirlərinin tətbiq edilməsi üçün rektora təqdimatlar verir;
- ayrı-ayrı kafedraların tədris yükünün düzgünlüyünü yoxlayıb, onlara rəy verir.

5.6. Kafedra BDU-nun (fakültənin) əsas tədris-elm struktur bölməsi olub, bir və ya bir neçə yaxın fənlər üzrə tədris, metodiki və elmi tədqiqat işlərini, elmi-pedaqoji və elmi işçilərin hazırlanması, yenidən hazırlanması, ixtisaslarının artırılmasını və təhsilalanlar arasında tərbiyə işlərini həyata keçirir.

Kafedranın əsas vəzifələri aşağıdakılardır:

- bütün təhsil formaları üçün tədris planlarında nəzərdə tutulmuş mühazirələrin, laboratoriya işlərinin, praktiki seminar və digər dərslərin yüksək elmi-nəzəri və metodiki səviyyədə aparılması;
- kurs və buraxılış işlərinə (layihələrinə), istehsalat və digər təcrübələrə, tələbələrin sərbəst dərslərinə rəhbərlik

qaydada həyata keçirilir.

Əyani forma üzrə məcburi auditoriya dərslərinin maksimal həcmi ayrı-ayrı ixtisaslar üzrə təhsil proqramları ilə müəyyənləşdirilir.

Qiyabi forma üzrə isə tələbələrin auditoriya dərslərinin həcmi ildə bakalavriat səviyyəsində 180-240 saata, magistraturada isə 120-160 saata qədər nəzərdə tutulur.

Hər tədris ilində təlim müddəti sentyabrın 15-dən başlanır və ixtisas üzrə tədris planına müvafiq olaraq yekunlaşır.

Tədris ili iki semestrə (payız və yaz) ibarətdir. Bundan əlavə yay tətili müddətində 6 (altı) həftədən çox olmaya-raq yay semestri də təşkil oluna bilər.

Tədris ilinin müddəti 40 həftədir. Hər semestr 20 həftədən (5 həftə imtahan sessiyası) ibarətdir.

Bütün təlim müddətində istehsalat təcrübəsi üçün nəzərdə tutulan müddət bakalavriat səviyyəsində 8-18 həftə, magistratura səviyyəsində isə 8-10 həftədir.

Hər tədris ilində tətillər müddəti 8-12 həftədir (qış tətilləri müddəti 2 həftədən az olmamaqla).

BDU-da dərslər növünə mühazirə, seminar, nəzəri, praktiki və laboratoriya məşğələləri, yoxlama işləri, kurs işi (layihəsi) və s. daxildir.

Akademik saat – 45 dəqiqədir. Bütün növ dərslər üçün 2 akademik saat müəyyənləşdirilir. Akademik saatlararası 5 dəqiqədən az olmamaqla fasilə verilə bilər.

Ali təhsilin bakalavriat və magistratura səviyyələrinin proqramları təhsilalanların yekun dövlət attestasiyası ilə yekunlaşır. Yekun dövlət attestasiyası bütün təhsilalanlar üçün məcburidir, onun hazırlanmasına və təşkilinə ayrılan müddət 6 həftədir.

Təhsilalanların yekun attestasiyası Dövlət Attestasiya Komissiyası tərəfindən həyata keçirilir. Dövlət Attestasiya Komissiyasının yaradılması və işinin təşkili Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin müəyyən etdiyi qaydada həyata keçirilir. Aralıq attestasiya imtahan formasında həyata keçirilir, hər semestr üzrə imtahanla-

maq üçün namizədlərə zəmanət verir, həmçinin doktorantların və magistrlərin fərdi planlarını və fəlsəfə doktoru və elmlər doktoru dissertasiyalarının mövzularını təsdiq edir, hər il onların attestasiyalarını keçirir;

–tələbələrin elmi-tədqiqat işlərinin vəziyyətini və onun yaxşılaşdırılması tədbirlərini müzakirə edir;

–fakültənin fəaliyyəti ilə bağlı olan digər məsələlərə baxır.

Fakültə elmi şurasının işi hər semestr üçün hazırlanan plan əsasında həyata keçirilir. Fakültə elmi şurasının iş planı şuranın iclasında müzakirə edilərək təsdiq edilir.

Elmi şuranın fakültənin tədris və elmi işlərinin bütün məsələləri üzrə qərarları sadə səs çoxluğu əsasında açıq səsvermə, səlahiyyətləri daxilində işçilərin müəyyən vəzifələrə seçilməsi zamanı isə mövcud qaydada gizli səsvermə yolu ilə qəbul edilir.

Fakültə elmi şurasında hər hansı bir məsələyə baxılması üçün şura üzvlərinin ümumi sayının 2/3-dən az olmayaraq iştirakı zəruridir.

Fakültə elmi şurasının açıq səsvermə yolu ilə qəbul olunmuş qərarları fakültənin dekanı tərəfindən təsdiq edildikdən sonra qüvvəyə minir.

Fakültə elmi şurasının qərarlarını və öz vəzifələrini sistemik olaraq yerinə yetirmədikdə, şura üzvlərinin ən azı 2/3 hissəsinin tələbi ilə fakültə elmi şurasının müzakirəsinə dekana etimadsızlıq məsələsi çıxarıla bilər.

Fakültə elmi şurasının iclasları protokollaşdırılır. Protokollar sədr və elmi katib tərəfindən imzalanılır.

Elmi şuranın sədri şuranın qərarlarının icrasının müntəzəm yoxlanılmasını təşkil edir və şuranın üzvlərinə qəbul olunmuş qərarların yerinə yetirilməsi barəsində məlumat verir.

Fakültə elmi şurasının qərarı qanunvericiliyə zidd olduqda, habelə prosedur qaydaları pozulmaqla qəbul edildikdə BDU-nun rektoru tərəfindən ləğv olunur.

5.5. BDU-nun fakültələrinə qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada bu vəzifəyə təyin olunmuş dekan rəhbərlik edir.

min elmi dərəcəni təsdiq edən vahid formada dövlət nümunəli sənəd – diplom verilir.

Bakalavriat və magistratura səviyyələrinin məzunlarına onların arzusu ilə Avropa Komissiyası, Avropa Şurası və YUNESCO/CEPES-in və ona müvafiq Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin nümunəsinə uyğun BDU tərəfindən hazırlanmış diploma əlavə də verilə bilər.

Ali təhsilin müvafiq səviyyələrini bu və ya digər səbəbdən başa vurmayan təhsilalanlara Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2010-cu il 21 yanvar tarixli 12 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş «Müxtəlif səbəblərdən təhsilin hər hansı pilləsini və səviyyəsini başa vurmayan şəxslərə arayışın verilməsi Qaydası»na uyğun olaraq arayış verilir.

4. BDU-da ELMİ FƏALİYYƏT

- 4.1.** BDU-da mütəxəssis hazırlığı elmlə təhsilin vəhdəti əsasında həyata keçirilir.
- 4.2.** Ali təhsil pilləsində elmi araşdırmalar BDU-nun nəzdində fəaliyyət göstərən elmi tədqiqat strukturlarında, müvafiq qurumlarda və ya bölmələrdə (elmi tədqiqat institutları, mərkəzlər, kafedralar, laboratoriyalar və s.) aparılır.
- 4.3.** BDU-nun elm sahəsində fəaliyyəti elmin onun profilinə uyğun müvafiq sahələrinin inkişafına, elmi tədqiqatların nəticələrinin tədris prosesinə tətbiqinə yönəldilir.
- 4.4.** Təhsil sistemində aparılan elmi tədqiqat işləri fundamental və tətbiqi xarakter daşıyır.
- 4.5.** Elmi fəaliyyət professor-müəllim heyətinin işinin tərkib hissəsidir. BDU-da elmi tədqiqat işlərinin aparılması və təşkili qaydaları «Ali təhsil müəssisəsinin Nümunəvi Nizamnaməsi» və bu Nizamnamə ilə müəyyənləşdirilir.
- 4.6.** BDU aparılan elmi tədqiqat işlərinin nəticələrinin istehsalata və tədris prosesinə (mühazirə, məşğələ, seminar, la-

- müvafiq təkliflər verir;
- əməkdaşlarla müddətli və müddətsiz əmək müqavilələri bağlayır;
- BDU-nun idarəetmə orqanlarını formalaşdırır, prorektorları, ETİ və filial direktorlarını təqdim edir, seçkili vəzifələr istisna olmaqla digər rəhbər işçiləri təyin edir və onların əmək funksiyasının dairəsini müəyyənləşdirir;
- Fakültə və ETİ-nin elmi şuralarının qanunvericiliyə və bu Nizamnaməyə zidd olan qərarlarının icrasını dayandırır və ya onları ləğv edir.

BDU-nun idarə edilməsi ilə bağlı məsələlərə təhsili idarəetmə orqanları istisna olmaqla, dövlət və yerli özünüidarəetmə orqanlarının və digər təşkilatların müdaxiləsinə yol verilmir.

- 5.4.** Fakültə BDU-nun tədris, elm və inzibati bölməsi olub, eyni sahə və istiqamət daxilindəki bir və ya bir-birinə yaxın olan bir neçə ixtisas üzrə bakalavr, magistr və doktorant hazırlanmasını, müvafiq sahə üzrə mütəxəssislərin (kadrların) əlavə təhsilini həyata keçirir, eləcə də elmi tədqiqat və tərbiyə işlərinə rəhbərlik edir.

Fakültə kafedralardan, fakültə tabeçiliyində olan tədris və elmi-tədqiqat laboratoriyalarından (ETL), elmi-tədqiqat mərkəzlərindən (ETM), digər tədris, elmi və yardımçı bölmələrdən ibarətdir.

Fakültə öz səlahiyyəti daxilində mövcud qanunvericiliyə, bu Nizamnaməyə və fakültə haqqında əsasnaməyə zidd olmayan qərarlar qəbul edə bilər.

BDU-nun fakültələrinə ümumi rəhbərlik fakültə elmi şurası tərəfindən həyata keçirilir. Fakültə elmi şurası rektorun əmrinə əsasən 3 il müddətinə seçilir. Fakültə elmi şurasının sədri – dekanıdır. Fakültə elmi şurasının vaxtından əvvəl yenidən seçilməsi onun üzvlərinin ən azı 2/3 hissəsinin tələbi ilə, həmçinin müstəsna hallarda rektorun təqdimatına görə həyata keçirilə bilər. Fakültə elmi şurasının tərkibi rektor tərəfindən təsdiq edilir. Fakültə elmi şurası

haqqında Əsasnamə», «Nümunəvi Nizamnamə» və bu Nizamnamə ilə tənzimlənir.

- 5.2.1.** BDU Elmi Şurasının səlahiyyət müddəti 3 ildir. BDU Elmi Şurasının vaxtından əvvəl yenidən seçilməsi onun üzvlərinin ən azı 2/3 hissəsinin tələbi ilə həyata keçirilə bilər.

- 5.2.2.** BDU Elmi Şurasının tərkibinə seçilmə qaydası, onun hüquq və vəzifələri Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi tərəfindən təsdiq edilən «Ali təhsil müəssisəsinin Elmi Şurası haqqında Əsasnamə»yə zidd olmamaq şərti ilə aşağıdakı kimi müəyyənləşdirilir:

- Tutduqları vəzifələrinə görə BDU Elmi Şurasının tərkibinə BDU-nun rektoru (sədr), tədrisin təşkili və təlim texnologiyaları üzrə prorektoru (sədr müavini), prorektorlar, elmi katib, dekanlar, BDU-nun tərkibində fəaliyyət göstərən ETİ-lərin, filialların və digər struktur bölmələrinin rəhbərləri, müəllim və tələbə həmkarlar ittifaqları komitələrinin, tələbə gənclər təşkilatının, Tələbə Elmi Cəmiyyətinin, veteranlar və ağsaqqallar şurasının, tədris-metodik və elmi-texniki şuranın sədrləri daxil olurlar. Elmi Şuranın digər üzvləri BDU-nun professor-müəllim və elmi işçilərinin ümumi sayının 3-10%-ni təşkil edə bilər. Bu say rektor tərəfindən professor-müəllim və elmi işçilərinin sayından asılı olaraq müəyyənləşdirilir. Bundan əlavə BDU Elmi Şurasının tərkibinin 10 %-ə qədər rektor tərəfindən ümumi say əlavə olaraq təyin edilə bilər (BDU-nun daxilində).

- BDU Elmi Şurasına namizədlər hər bir fakültənin, filialın və ya müvafiq struktur bölməsinin professor-müəllim və elmi işçilərinin ümumi iclasında gizli səsvermə yolu ilə seçilir. Fakültənin və ya müvafiq struktur bölməsinin professor-müəllim və elmi işçilərinin ümumi sayının 2/3 hissəsi iştirak etdikdə iclas səlahiyyətli sayılır. Fakültəyə ayrılan yerlərə iştirakçılar

prosesinin tələblərinə uyğun tərtibi, mühazirələrin problem xarakterinə diqqət, seminar və praktik məşğələlərin aparılması qaydaları, yoxlama və kurs işlərinə, buraxılış işlərinə və magistrlik dissertasiyalarına verilən metodik tələblər və s. məsələlərlə məşğul olur. BDU Tədris-metodik şurasının tərkibi BDU Elmi Şurasında seçilir və rektorun əmri ilə təsdiq olunur. Tədris-metodik şuranın qərarları rektor tərəfindən təsdiq olunduqdan sonra qüvvəyə minir. Fakültə Tədris-metodiki şuralarının tərkibi BDU-nun Tədris-metodiki şurasının sədri ilə razılaşdırılır və fakültə elmi şuralarında təsdiq edilir. Universitet və fakültə Tədris-metodiki şuralarının səlahiyyət müddəti beş ildir.

5.2.13. BDU Elmi Şurasının qərarı ilə BDU-da elmi-tədqiqat işlərinin keyfiyyətini müasir tələblər səviyyəsində təmin etmək məqsədi ilə Elmi-texniki şura yaradıla bilər. Elmi-texniki şura məsləhətçi orqan olub universitetdə elmi-tədqiqat işlərinin əlaqələndirilməsi və keyfiyyətinin yüksəldilməsi, elmi tədqiqatlarda yeni texnologiyaların və innovasiyaların tətbiq olunması, elmi tədqiqatların informasiya təminatı, elmi fəaliyyətin idarə olunmasının optimallaşdırılması və elmi nəticələrin tədris prosesində və istehsalatda tətbiqi məsələləri ilə məşğul olur. BDU-nun Elmi-texniki şurasının tərkibi BDU Elmi Şurasında seçilir və rektorun əmri ilə təsdiq olunur. Elmi-texniki şuranın qərarları rektor tərəfindən təsdiq olunduqdan sonra qüvvəyə minir. Fakültə Elmi-texniki şuralarının tərkibi BDU Elmi-texniki şurasının sədri ilə razılaşdırıldıqdan sonra fakültə elmi şuralarında təsdiq edilir. Universitet və fakültə Elmi-texniki şuralarının səlahiyyət müddəti beş ildir.

5.3. BDU-nun fəaliyyətinə bilavasitə rəhbərlik rektor tərəfindən həyata keçirilir. Rektor Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən təyin olunur və vəzifəsindən azad edilir.

olan ödənişli təhsilalanların qismən və ya tamamilə ödənişdən azad edilməsi qaydalarını təsdiq edir və müvafiq qərar verir;

- hər il BDU-nun büdcəsini müəyyənləşdirir, universitetin maliyyə fəaliyyəti haqqında hesabatı dinləyir;
- mövcud qanunvericiliyə uyğun olaraq BDU-nun struktur bölmələrində vəzifə tutmağın, kontraktların və müqavilələrin bağlanması vahid qaydalarını təsdiq edir;
- kadr məsələlərinə baxır, BDU-nun struktur bölmələrinin (fakültə, ETİ, filial və s.) elmi şuralarının təklifi ilə səlahiyyətləri daxilində bu və ya digər üsulla iddiaçıları müəyyən vəzifələri tutmağa seçir, onların vaxtından əvvəl tutduqları vəzifələrdən azad olunmaları barədə məsələlərə baxır;
- hər il BDU-nun fəaliyyəti barəsində rektorun hesabatını dinləyir;
- mütəxəssislərin, elmi-pedaqoji kadrların hazırlanması, onların əlavə təhsili məsələlərinə baxır, təlim-təربiyə və elmi-tədqiqat işləri ilə bağlı bütün məsələləri həll edir;
- Şuranın işini təşkil etmək, iclasları hazırlamaq və qərarların həyata keçirilməsinə nəzarət etmək məqsədilə Elmi Şuranın üzvləri içərisindən elmi katib seçir, təhsil və elm, sosial-iqtisadi və təsərrüfat fəaliyyətləri üzrə komissiyalar yaradır, onların hesabatlarını dinləyir və müvafiq qərar qəbul edir;
- fakültələrin, kafedraların və digər struktur bölmələrin yaradılması, ləğvi, yenidən təşkili barəsində məsələləri həll edir;
- vaxtaşırı fakültələrin tədris, elmi-tədqiqat və təربiyə işləri haqqında hesabatını dinləyir;
- BDU əməkdaşlarına «professor», «dosent», «baş elmi işçi» və s. elmi adlarının verilməsi haqqında vəsatət qaldırır;
- BDU əməkdaşlarına respublikanın fəxri ad və mükafatlarının, orden və medallarının verilməsi haqqında